

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

(enyhe)

2. évfolyam: évi 288, heti 8 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Beszédkészség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Órakeret 60óra
Előzetes tudás	Megfelelő hangképzés, beszédlejtés és hangoztatás, érthető beszéd.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>. Megfelelő beszédtempó kialakítása.</p> <p>Az auditív észlelés és figyelem, beszédhanghallás fejlesztése. A beszédszervek mozgásának tudatosítása.</p> <p>A beszédérzékelés, beszédértés, szövegértés és beszédprodukciónak fejlesztése. A beszédbátorság növelése.</p> <p>A verbális emlékezet és a szóbeli kifejezőképesség fejlesztése (szókincs, mondatalkotás).</p> <p>A kommunikációs képesség fejlesztése a megfelelő szocializáció elérése érdekében különböző élethelyzetekben.</p> <p>A tanult nyelvi fordulatok alkalmazása.</p> <p>Rövid kiszámolók, mondókák, versek szöveghű tolmácsolása.</p> <p>Megfigyelő képesség, koncentráció, kooperáció, feladattudat, feladattartás, időbeli tájékozódás fejlesztése.</p> <p>Helyes önismeret, erkölcsi érzék, ítélőképesség kialakítása.</p>	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
1.1. Beszédhallás, hallás utáni értés	<p>Hangfelismerési és hangutánzó gyakorlatok végzése.</p> <p>Beszédlejtés tudatosítása légzőgyakorlatokkal.</p> <p>Szájtérben való tájékozódás gyakorlása.</p> <p>A hangok tiszta ejtésének gyakorlása.</p> <p>A beszédhangok időtartamának érzékeltetése.</p> <p>Beszédritmus, beszédtempó megfigyelése és visszaadása utánmondással.</p> <p>Hang-, szótag- és szó sor ismétlése.</p> <p>Hang, szótag, szó fogalmának kialakítása.</p> <p>Képek, tárgyak megnevezése (szókincsfejlesztés).</p> <p>Verseket, mondókák ritmusának megfigyelése, érzékelése.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> hangképzés, légtétel, artikuláció, ritmus, gyerekdalok, körjátékok.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> vitálkapacitás növelése.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> természet, a környező világ hangjai; a tanulókat körülvevő tárgyak és élőlények neve, a velük kapcsolatos ismeretek, család, otthon, óvoda, iskola.</p>

	<p>Rövid hallott szövegek megértése hallás után. Szöveges kiejtési gyakorlatok.</p>	
1.2. Beszédfejlettség	<p>Figyelem a kortárs és felnőtt beszélgetőtársra, részvétel a tanulócsoportban folyó beszélgetésben. Helyzetfelismerés, alkalmazkodás a beszédhelyzethez. Társas nyelvi magatartás gyakorlása, elsajátítása (bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérés, megköszönés, kérdezés, válaszadás). A helyes ejtés gyakorlása játékos utánmondással. Saját élmények megfogalmazása. Mindennapi élethelyzetekhez kapcsolódó szituációs- és beszédgyakorlatok végzése. Képről – kérdések segítségével – mondatok alkotása. Eseményekről, élményekről, képekről, képsorokról az érzelmek kifejezésével, az időrend betartásával mondatok alkotása. Természetes beszédhangsúly mintaadás utáni gyakorlása. A magyar nyelv szabályainak megfelelő hangsúly, hanglejtés elsajátítása, alkalmazása spontán beszédben is. A kijelentés és a kérdés beszédhangjának megfigyelése, gyakorlása hangerő, hanglejtés, hangsúly érzékeltetésével. Kérdezés és válaszadás gyakorlása mindennapi élethelyzetekben. Konkrét élethelyzetekben érzékletesen megtapasztalható elemi erkölcsi fogalmak megnevezése. A jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmainak használata mindennapi élmények kapcsán folytatott beszélgetésekben,</p>	

	szituációkban. Szerepek eljátszása dramatikus eszközökkel, konfliktusok megjelenítése.	
1.3. Memoriterek szöveghű tolmácsolása	Mimetizálás – helyzethez alkalmazkodó arcjáték, tekintet, gesztikuláció, testtartás. Érzelmek kifejezése. Ritmikus tevékenységek végzése szövegkísérettel. Megfelelő hangerő, hanglejtés, hangsúly kialakítása. Nyelvtörők, kiszámolók tanulása. Gyermekdalok, körjátékok éneklése, eljátszása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Belégzés, kilégzés, levegővétel, hang, szó, rövid, hosszú, halk, hangos, hangerő, gyors, lassú, tempó, hangsúly, kép, esemény, vers, mondóka, kiszámoló, dal, jel, szokás, kérdés, válasz, jó, rossz, szép, csúnya.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Olvasás, az írott szöveg megértése	Órakeret 90óra
Előzetes tudás	A kisbetűk (kivéve a 2 jegyű msh.) ismerete. Szótagoló hangos olvasás, szavak mondatok, rövid szövegek tartalmának megértése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Akusztikus, vizuális megfigyelő- és differenciáló-képesség fejlesztése. Téri, síkbeli tájékozódás, lateralitás fejlesztése. Jelfelismerés, rész-egész viszony, soralkotás. Az olvasás teljes jelrendszerének elsajátítása a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembe vételével. A hangos olvasás megtanulása szótagoló, illetve szóképes szinten, az olvasástechnika fejlesztése. Szavak, mondatok, rövid szövegek tartalmának megértése, értelmezése, a megértés bizonyítása segítséggel, irányítással. Szókincsbővítés. Értő olvasás fejlesztése. A néma olvasás elemi szintű kialakítása. Az olvasási készség fejlesztése. Algoritmus követése. Szövegelemzés, lényegkiemelés, következtetés, összefüggések felismerése. Képeskönyvek, gyermekkönyvek bemutatása során az olvasás iránti érdeklődés felkeltése.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
2.1. Felkészülés az olvasásra	Tárgyak, képek, vizuális jelek azonosságának, hasonlóságának, különbözőségének megfigyelése, megfogalmazása. Képolvasási gyakorlatok	<i>Matematika:</i> számlálás, sorszámok. <i>Környezetismeret:</i> szűkebb és tágabb

	<p>végzése. A rész-egész viszonyának megtapasztalása. Szótagolás tapssal kísérve. Közvetlen környezet hangjainak megfigyelése, differenciálása. Beszédhangok megkülönböztetése. Rövid-hosszú hangok differenciálása. Globálisan észlelt nyelvi egységek (szavak) hangokra bontása. Zöngés-zöngétlen hangok megkülönböztetése. A téri tájékozódás fejlesztése, irányok megnevezése. Irányított szemmozgás gyakorlása, szemfixáció megerősítése. Ritmus-, mozgás- és beszédgyakorlatokkal kombinált (koncentrációs) játékos memóriagyakorlatok végzése. Szöveg tanulási technikák megismerése. Jelek, piktogramok, rajzos utasítások felismerése, értelmezése.</p>	<p>környezetünk tárgyai, élőlényei, tulajdonságok megnevezése, összehasonlítása, megfigyelése.</p> <p><i>Ének-zene:</i> ritmus, ciklikus sorok.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> tájékozódás síkban, színek, formaérzékelés, formafelismerés.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> ritmikus mozgások.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> a dramatizálás egyszerű kellékei.</p>
<p>2.2. Az olvasás jelrendszere</p>	<p>Hanganalízis: hangok felismerése, megkülönböztetése, kapcsolása, leválasztása, helyének meghatározása a szóban. Hang és betű azonosítása. Betűk felismerése szavakban, szövegben. Az olvasás teljes jelrendszerének megtanulása (kis- és nagybetűk). Egy- és többtagú szavak kirakása, összeolvasása. Szótagok, szavak, mondatok, rövid szövegek olvasása szótagoló, ill. szóképes formában. Hangos olvasás gyakorlása. Törekvés a szöveghű olvasásra. Hangsúly, hanglejtés érzékeltetése.</p>	

2.3. Az írott szöveg megértése	<p>Tájékozódás a tankönyvben. Tájékozódás a szövegben. Az adatok visszakeresése. Információk kiemelése. A megértés bizonyítása rajzzal, színezéssel. Szó és kép, illetve mondat és kép egyeztetése. Mondatok kiegészítése képek segítségével. Mondatok hangos és néma olvasása. Rövid szöveg hangos és néma olvasása. Az olvasmányhoz kapcsolódó személyes élmények felidézése és megosztása. Cím, szereplők, események megbeszélése. Olvasmányokhoz kapcsolódó feladatok megoldása (segítséggel, irányítással).</p> <hr/> <p>Tartalom elmondása. A történet dramatizálása. Szerepjátékok, önismereti gyakorlatok végzése. Közmondások, szólások jelentésének megbeszélése. Az erkölcsi és esztétikai értékrend formálása, a szöveg tartalmában rejlő nevelési lehetőségek felhasználásával. A műélvezet megtapasztalása a belefeledkezés, a játék öröme kapcsán.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Azonos, egyforma, különböző, hang, betű, szótag, szó, mondat, szöveg, írásjel, pont, vessző, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű, nyomtatott betű, betűkártya, nyelv, fogsor, szájpadrólás, ajak, sor, oszlop, vízszintes, függőleges, bal, jobb, alatt, fölött, mellett, között, előtt, mögött, oldal, néma olvasás, hangos olvasás, cím, tartalom, cselekmény, szereplő, közmondás, szólás, szín.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Írás, szövegalkotás	Órakeret 75óra
Előzetes tudás	Szabályos betűalakítás, kapcsolás. Tájékozódás a vonalközben. Másolás írottról, nyomtatottról, látó-halló tollbamondás.	
A tematikai egység	Síkbeli és téri tájékozódás fejlesztése. A vonalközben való tájékozódás	

<p>nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>kialakítása. Vizuális észlelés, optikus differenciáló képesség, formaérzékelés, emlékezet, sorrendiség fejlesztése. Dominancia megerősítése. Mozgáskoordináció, szem-kéz koordináció, finommozgás, összerendezett írásmozgás alapozása, kialakítása. Szabályos betűalakítás és -kapcsolás elsajátítása, vonalközbe helyezése. Algoritmuskövetés. Iránykövetés. Az írás funkciójának megismertetése. Íráshasználati módok megismerése: másolás, tollbamondás, emlékezetből írás. Az íráskészség megalapozása. Rendezett, tiszta írásmunkára nevelés. Önellenőrzés, hibajavítás megalapozása. Az eszközszintű írás előkészítése.</p>	
<p>Ismeretek</p>	<p>Fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Az írás jelrendszere</p>	<p>Térbeli, síkbeli tájékozódás gyakorlása. Az irányok felismerése, megnevezése és összekapcsolása az irányokat kifejező szavakkal. Az írófelületen való tájékozódás gyakorlása.</p> <p>· Nagymozgások, kismozgások végzése.</p> <p>· Írott kis- és nagybetűk vázolása, elhelyezése a vonalközben, írása. Írott kis- és nagybetűk összekapcsolása. Betűk írása tollbamondással. Írásjelek írása, alkalmazása.</p> <p>· Magán- és mássalhangzók hosszúságának megfigyelése, jelölése. Szószerkezetek írása másolással, tollbamondással és emlékezetből. Nagybetűk alkalmazása nevek írása során. Mondatkezdő nagybetű használata. Önellenőrzés irányítással. Hibajavítás segítséggel.</p>	<p><i>Matematika:</i> térbeli-, síkbeli tájékozódás.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> mozgáskoordináció, finommozgások, térbeli tudatosság.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> formaérzékelés.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Vonal, segédvonal, margó, rajta, vissza, ráírás, , , , írott kis- és nagybetű, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, tollbamondás, másolás, ékezet, hiba, ellenőrzés, javítás.</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről		Órakeret 28óra
Előzetes tudás	Helyes beszéghangsúly. A kisbetűk használataTanult helyesírási szabályok alkalmazása.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Auditív és vizuális észlelés, -figyelem, -differenciálás fejlesztése. Kommunikációs képesség, nonverbális kommunikáció fejlesztése. Szókincsbővítés. Verbális emlékezet növelése. Időtartamok érzékelésének fejlesztése (hangok). Helyes beszédhangsúly kialakítása. A nyelvhasználat alapozása. A kis- és a nagybetűk használata. A helyesírási készség megalapozása.</p>		
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
4.1 Alapvető kommunikációs helyzetek nyelvi és magatartási mintái	<p>Kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás és kapcsolat zárása: Társas nyelvi magatartás kialakítása (bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérés, megköszönés, kérdezés, válaszadás, búcsúzás).</p> <p>Beszélgetés, vita: Figyelem a kortárs és felnőtt beszélgetőtársra, részvétel a tanulócsoporthoz folyó beszélgetésben. Saját élmények egyszerű megfogalmazása. Helyzetfelismerés, alkalmazkodás a beszédhelyzethez.</p> <p>Nyelvi mintakövetés beszédben. Konkrét élethelyzetben megtapasztalható elemi erkölcsi fogalmak tisztázása.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> magatartási szabályok, viselkedésminták.</p> <p><i>Ének-zene:</i> ritmus, hang, időtartam.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> jó, rossz.</p>	
4.2 Szavak jelentése, szókinccs	Szókinccsbővítés: tárgyakkal, képekkel, rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakkal, a szavak jelentésének sokoldalú érzékeltetésével.		
4.3. Hang, betű, szótag, szó	<p>A beszédhangok differenciálása és felismerése szavakban. Betűk válogatása, csoportosítása. Szavak hangokra bontása. Magánhangzók, mássalhangzók időtartamának megfigyelése, helyes ejtésük gyakorlása, jelölésük.</p>		

	Szótagolás tapssal, szótagok számlálása.	
4.4 Szófajok		
4.5. Modalitás szerinti mondatfajták	Kérdés, kijelentés és felszólítás mondathangsúlyának érzékeltetése mintakövetéssel.	
4.6. Alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályok, írásjelek	Magánhangzók időtartamának jelölése előkészítés után másolásnál, tollbamondásnál. Hosszú mássalhangzók jelölése a szavakban másolással. Nagybetűk használata nevek írásakor és mondatkezdésnél. Mondatvégi írásjelek alkalmazása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Bemutakozás, köszönés, megszólítás, kérés, megköszönés, kérdezés, válaszadás, búcsúzás, beszélgetés, vita, vélemény, hang, betű, szótag, szótagolás, szó, mondat, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, időtartam, hosszú, rövid, hangsúly, kisbetű, nagybetű, név.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5 Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése		Órakeret 35óra
Előzetes tudás	Gyermekversek ismerete. Legyen képes hallás után rövid történetet megérteni.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Auditív és vizuális figyelem és emlékezet fejlesztése. Ritmuserzők fejlesztése. Ítéloképesség, erkölcsi érzék formálása. Empátiakészség növelése. Szabálytudat megerősítése. Kommunikációs készség, együttműködési készség kialakítása. Szóbeli szövegalkotás, kreativitás fejlesztése. Szövegértő képesség fejlesztése.		
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
1.2. Szerzők és művek Népköltészet Klasszikus magyar szerzők gyermekversei Kortárs magyar szerzők gyermekversei, meséi	Mesehallgatás. Mondókák, kiszámolók, népi játékok, népdalok tanulása, eljátszása. Rövid gyermekversek, versrészletek meghallgatása, elolvasása, megtanulása. Rövid mesék olvasása.	<i>Ének-zene:</i> ritmuserzők, népdalok, népi játékok. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> a dramatizálás	

1.3. Epikus művek jellemzői	Szereplők, helyszín kiemelése irányítással. Cselekmény megfogalmazása segítséggel. Szereplők tulajdonságainak és cselekedeteinek megítélése – a jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmának ismerete, használata.	egyszerű kellékei. <i>Erkölcstan:</i> jó, rossz.
1.4. Lírai alkotások jellemzői	Vers, versszak felismerése.	
1.5. Báb- és drámajátékok jellemzői	A mesék cselekményének eljátszása.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mese, vers, mondóka, kiszámoló, dal, népi játék, történet, szereplő, helyszín, báb, jó, rossz, szép, csúnya.
------------------------------------	--

A fejlesztés várt eredményei a második évfolyam végére	<p>Saját személyi adatok elmondása. Napszaknak megfelelő köszönés. Érthető, tagolt beszéd helyes köznyelvi kiejtéssel, helyes ritmusban. A kommunikációs készség fejlődése. Bekapcsolódás a beszélgetésekbe, kérdésekkel, válaszadással. Szókincs gyarapodása. Közreműködés egyszerű üzenetek átadásában. Ismeret- és élménykörből tárgyak megnevezése. Kérdések és szemléltetés segítségével beszámolás eseményekről. Négy-öt mondóka, vers ismerete, bekapcsolódás a dramatikus játékokba. Konkrét élethelyzetekben megtapasztalható elemi erkölcsi fogalmak helyes megítélése. Az olvasás teljes jelrendszerének ismerete (egyéni sajátosságok figyelembevételével). A szavak hangokra bontása, betűkből szavak alkotása. Szavak, mondatok, rövid szövegek olvasása ütemes szótagoló, illetve lassú szóképes formában. Beszámolás hangosan vagy némán olvasott szövegrészek tartalmáról kérdések segítségével. A szereplők és események megnevezése. A szövegértést bizonyító feladatok megoldása előkészítés után, segítséggel. Az írás teljes jelrendszerének ismerete (egyéni haladási ütemnek megfelelően). A kis- és nagybetűk szabályos alakítása és kapcsolása. Szavak, rövid mondatok másolása előkészítéssel írott, nyomtatott szövegről. 3–4 betűből álló szavak leírása tollbamondás után. Begyakorolt szavak leírása emlékezetből. Az írott nagybetűk. alkalmazása másolásnál önállóan, tollbamondásnál előkészítés után. Rendezett, olvasható íráskép.</p>
---	--